

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 6 hallituksen esityksen johdosta laiksi ammatillisen koulutuksen alueellisesta tukemisesta

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 23 päivältä lokakuuta 1981 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 180. Samassa yhteydessä valiokunta on käsitellyt sen valmisteltavaksi 22 päivänä toukokuuta 1979 lähetetyn ed. P. Vennamon ym. lakialoitteen n:o 244 (1979 vp.) laiksi kehitysalueiden ammatillisen koulutuksen tukemisesta annetun lain muuttamisesta sekä 29 päivänä helmikuuta 1980 lähetetyn ed. Kuopan ym. lakialoitteen n:o 110 (1980 vp.) laiksi kehitysalueiden ammatillisen koulutuksen tukemisesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta.

Valiokunnassa ovat asiantuntijoina olleet kuultavina vs. nuorempi hallitussihteeri Matti Rajakylä opetusministeriöstä, toimistopäällikkö Pertti Mentula ammattikasvatushallituksesta ja osastopäällikkö Ilpo Vilkkumaa Keuhkovammaliitto r.y:stä.

Nykyinen laki kehitysalueiden ammatillisen koulutuksen tukemisesta (265/79) on voimassa vuoden 1981 loppuun. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että tämän lain tilalle säädettäisiin laki ammatillisen koulutuksen alueellisesta tukemisesta. Uudessa laissa käytetään tuen porrastamisessa ja suuntaamisessa entisiä periaatteita, mutta kehitysalueen määrittelyssä tasapainoisen alueellisen kehityksen edistämistä annetun lain (532/81) säännöksiä. Uusi laki on tarkoitettu olemaan voimassa vuoden 1982 ajan.

Lakialoitteessa n:o 244 (1979 vp.) ehdotetaan, että lain piiriin kuuluvien oppilaitosten valtion tukea lisättäisiin erityisesti valtionosuusprosentteja korottamalla. Lakialoitteessa n:o 110 (1980 vp.) ehdotetaan matkakustannuksia koskevan säännöksen muuttamista siten, että valtio korvaisi kaikki kunnallisissa amma-

tillisissa oppilaitoksissa opiskeleville koituvat päivittäiset matkakustannukset.

Valiokunta on käsitellyt asian. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja taroituksenmukaisena. Valiokunta toteaa, että lakiehdotus liittyy aluepoliittiseen lainsäädäntöön, mutta on muusta aluepoliittisesta lainsäädännöstä poiketen tarkoitettu olemaan voimassa vain yhden vuoden ajan, koska ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistaminen on vireillä.

Lakiehdotuksen yksityiskohtien osalta valiokunta on kiinnittänyt huomiota erityisesti matka- ja kuljetuskustannusten korvaamista koskevaan 10 §:ään. Tämän säännöksen mukaan valtion ammatillisten oppilaitosten oppilaat saavat ilmaisen päivittäisen kuljetuksen ja kunnallinen ammatillinen oppilaitos, mikäli kunta järjestää koulukuljetuksen tai suorittaa koulumatkasta aiheutuvat kustannukset, saa matkoista johduttuihin kustannuksiin valtionosuutta 67 prosenttia. Sen sijaan muiden julkisyhteisöjen ja yksityisten yhteisöjen omistamat oppilaitokset, kuten täyden valtionavun turvin toimivat invalidien ammatilliset oppilaitokset, jäävät lain ulkopuolelle. Vammaiset opiskelijat saavat pääsääntöisesti korvauksen matkakuluistaan invalidihuoltolain nojalla, mutta voivat joutua ne itse maksamaan niissä tapauksissa, jolloin asuminen oppilasasuntolassa esimerkiksi perhesuhteiden vuoksi on mahdotonta. Näiden oppilaitosten muut oppilaat eivät saa mitään korvausta, mikä eräissä tapauksissa on johtanut opiskelun keskeyttämiseen kustannussyiden takia. Valiokunta ei pidä tällaista eriarvoisuutta perusteltuna. Sen vuoksi valiokunta pitää välttämättömänä, että vireillä olevan rahoitusjärjestelmän uudistamisen yhteydessä pyritään opintososiaalisten etujen tasapuoliseen myöntämiseen.

Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Kun valiokunta ehdottaa alussa mainituissa lakialoitteissa n:ot 244 (1979 vp.) ja 110 (1980 vp.) tarkoitetun lainsäädännön toteuttamista hallituksen esityksen pohjalta, olisi aloitteet tässä yhteydessä hylättävä.

Edellä olevaan viitaten valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 1981

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Lisäksi valiokunta ehdottaa,

että lakialoitteisiin n:ot 244 (1979 vp.) ja 110 (1980 vp.) sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa varapuheenjohtaja Karhuvaara, jäsenet Aaltonen, Astala, Holvitie, Itälä,

Lahti-Nuuttila, Louvo (osittain), Pekkarinen, Ronkainen ja Toiviainen sekä varajäsenet Jaakonsaari, Aila Jokinen, Starast ja Särkijärvi.
